

Nieuwe natuur voor droge voeten: Beekdalherstel Dwarsdiep

Inloopbijeenkomst
Presentatie DO en voortgang
30-03-2026

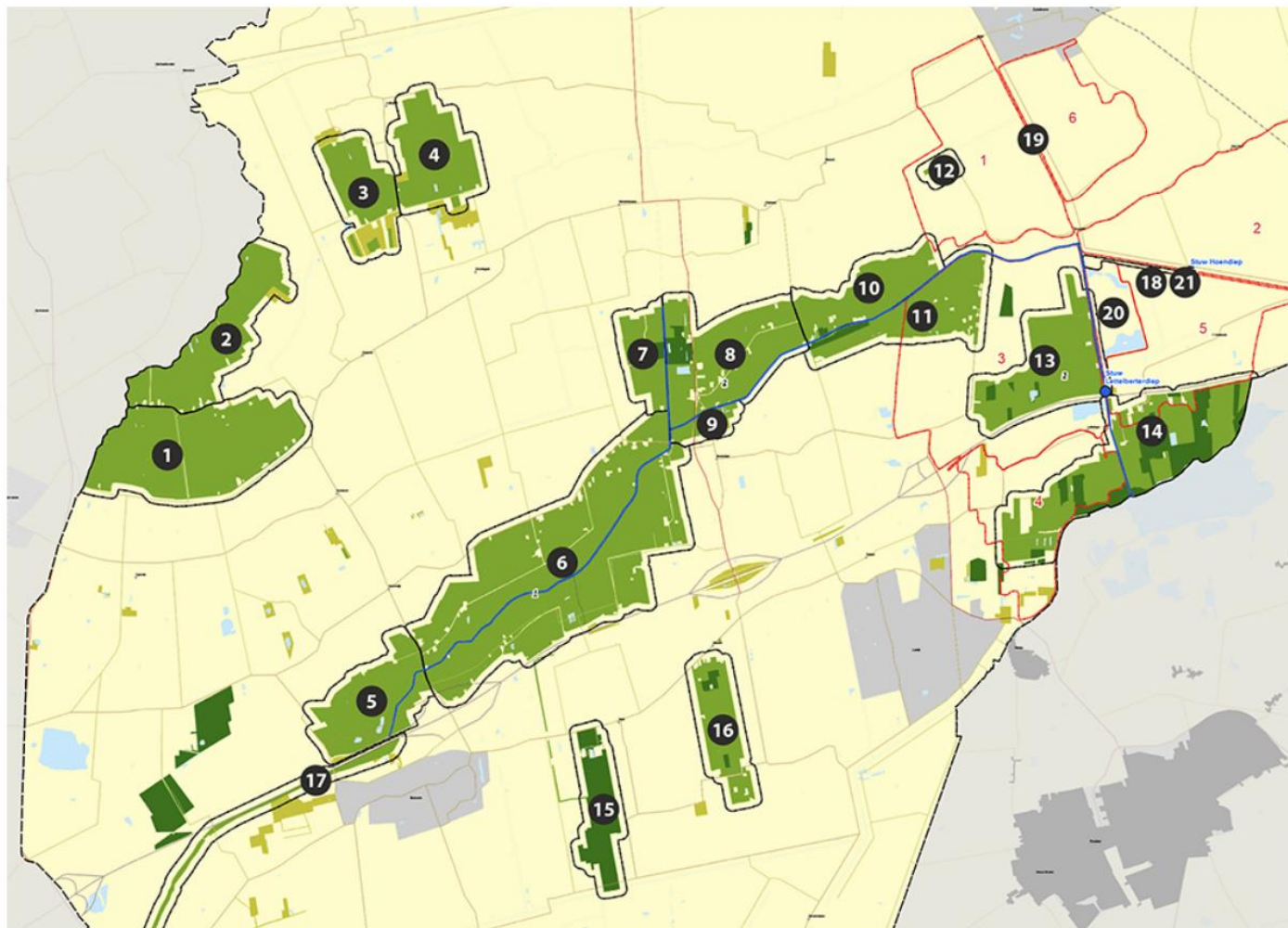
In deze presentatie

- Doelen van het project
- Proces tot nu toe
- Het definitieve ontwerp (DO)
- De planning

Projecten binnen het ZWK

Gebieden

1. Polder Kale weg
2. Doezumermieden
3. Bombay
4. Grootegastermolenpolder
5. Marumerlage
6. Dwarsdiep
7. De Jouwer
8. Polder de Dijken – Bakkerom
9. De Jammer
10. Matsloot
11. Pasop
12. 't Faan
13. De Drie Polders
14. Leekstermeer
15. Coendersborg
16. Iwema Steenhuis
17. A7 Zuid
18. Hoendiep ZZ
19. NBW Polders
20. Lettelberterbergboezem
21. Compartimenteringsstuwen

Twee grote gebiedsopgaven

Natuur

- realisatie Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Water

- waterveiligheid (Droge Voeten)
- waterkwaliteit (KRW)
- voldoende water

Overige opgaven

- Landbouw
- Landschap
- Toerisme en recreatie
- Leefbaarheid

Natuur

- Inrichten 500 hectare kwel afhankelijke natuur in een beekdal
- Optimaal benutten van de aanwezige kwel
- Variatie van open en halfopen landschap
- Overgangen van droge naar natte natuur

Half open coulissen landschap

Open landschap met vochtige graslanden

Half open landschap met natte hooilanden

Water

- Waterveiligheid
- Waterkwaliteit
- Voldoende water

Turfweg hoogwater februari 2022

Visualisatie toekomstige eindstuw Dwarsdiep

Waterberging in drie gebieden

Dwarsdiep: 2,7 miljoen m³ 1x 10 jaar

Polder De Dijken: 1,1 miljoen m³ 1x 25 jaar

De Drie Polders: 1,2 miljoen m³ 1x 25 jaar

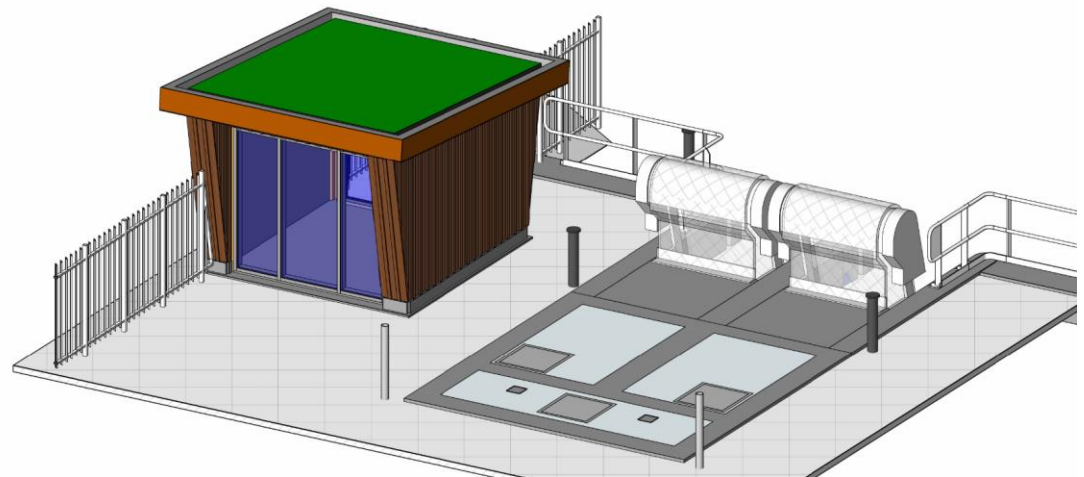

Proces tot nu toe?

- Globaal inrichtingsplan 2018
- Schetsontwerp 2023
- Voorlopig ontwerp 2024
- Peilbesluit 2024
- **Definitief ontwerp 2025**
- Bestek 2026

Wat is het definitief ontwerp?

- Maatregelen in detail uitgewerkt in gedetailleerde tekeningen
- Locaties vastgelegd
- Onderbouwd met onderzoeken
- Maatregelen met direct aanwonenden besproken
(bijv. ter verbetering van waterafvoer erf)

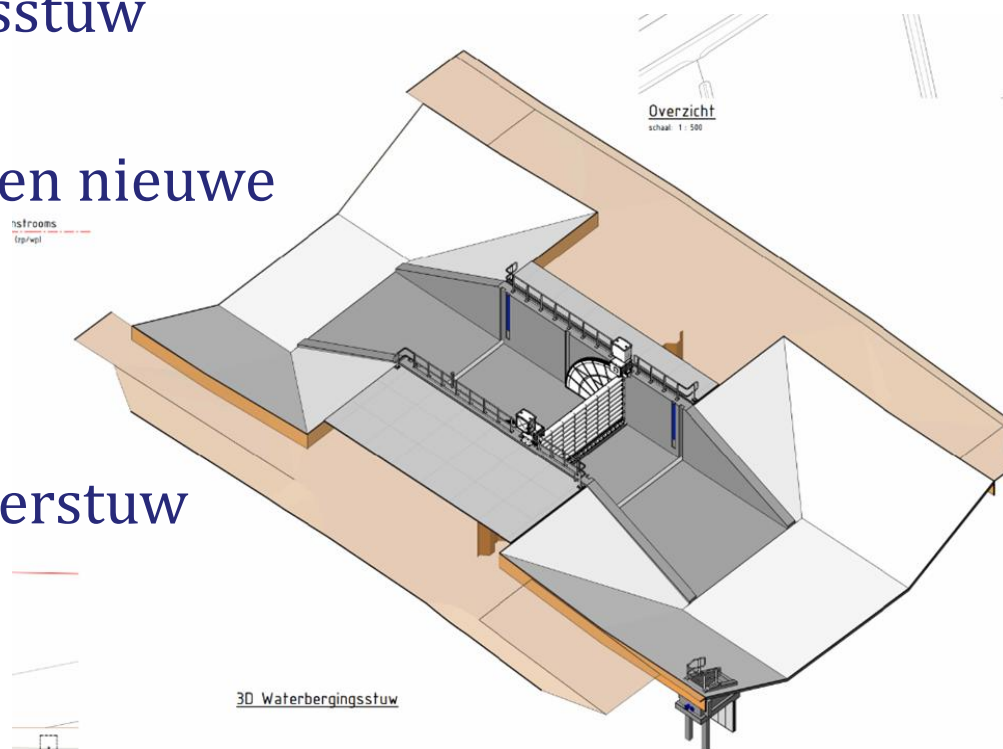

Wat zit er o.a. in het DO? (1/4)

Automatische kunstwerken

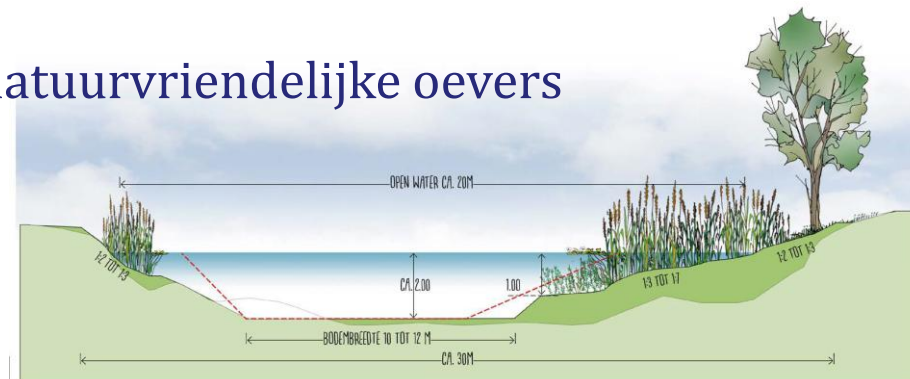
- Bouwen waterbergingsstuw
- Gemalen ontmantelen en nieuwe gemalen bouwen
- Nieuwbouw stuwen:
Oosterliets en Balktilsterstuw

Wat zit er o.a. in het DO? (2/4)

Kades

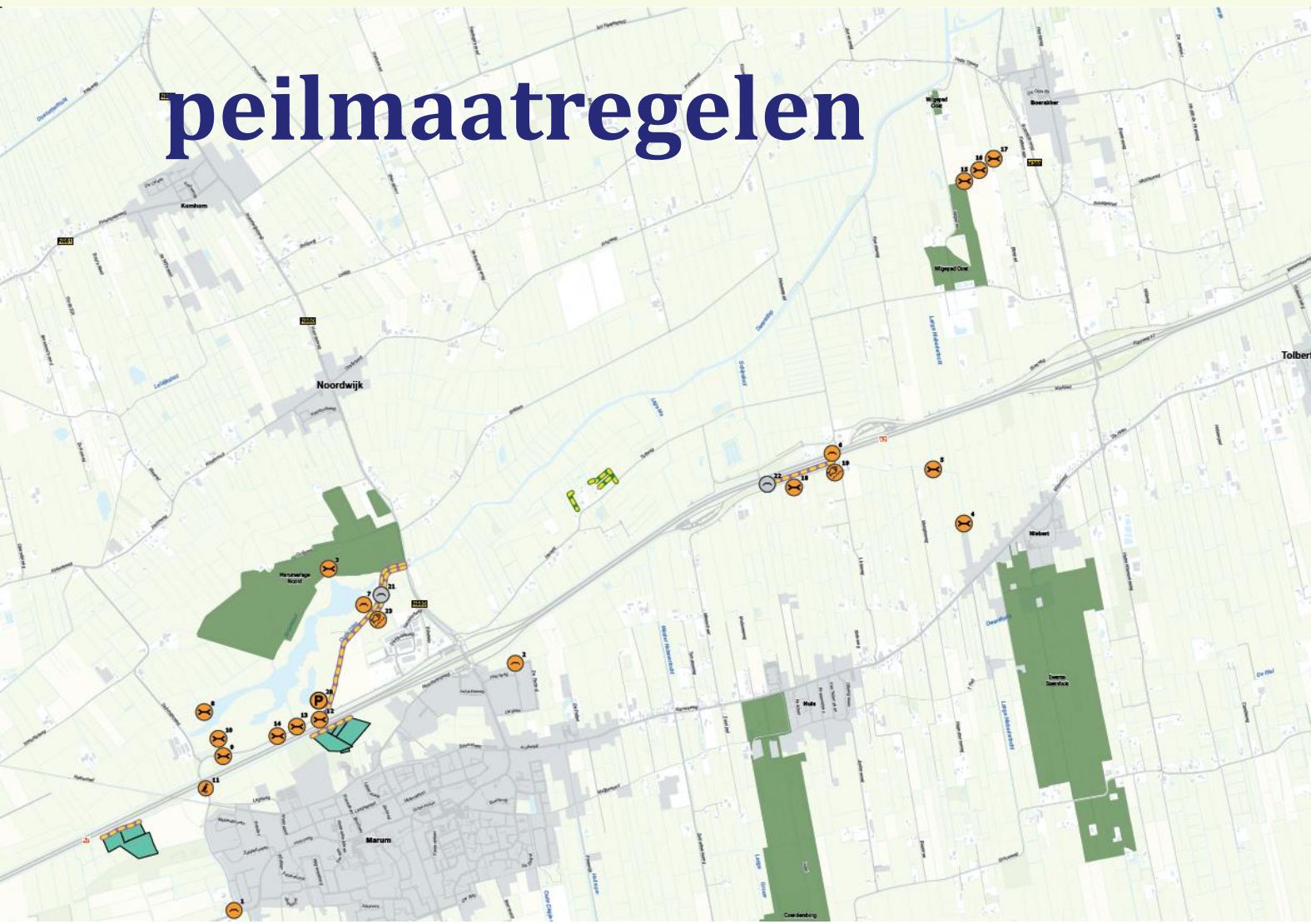
- Bestaande elementen / wegen als kade waterberging
- Aanleg van nieuwe kades
- Zoveel mogelijk hergebruik van grond uit het gebied
- Huidige kades Dwarsdiep worden natuurvriendelijke oevers

Dwarsprofiel Dwarsdiep – t.h.v. Lucaswolde

Wat zit er o.a. in het DO? (3/5)

peilmaatregelen

Legenda

- Diker
- Faunadiker
- Parkeerplaats
- Stuw
- Vispassage
- Nieuwe natuurvriendelijke oever
- Houtsingels Hamrik
- Inrichten als NNN-gebied (Natuurmonumenten Nederland)
- Aanplant van bomen (project Bos en Hout Marum)

Tabel behorende bij peilmaatregelen

no.	Naam
1	Vervangen stuw (Burenstuw)
2	Vervangen stuw (Lage Kruiswegstuw)
3	Vervangen duiker
4	Vervangen duiker
5	Vervangen duiker
6	Nieuwe automatische stuw (Ooster Lietsstuw)
7	Nieuwe automatische stuw (Balktisterstuw)
8	Vervangen duiker
9	Vervangen duiker
10	Vervangen duiker
11	Nieuwe faunaduiker
12	Vervangen duiker
13	Vervangen duiker
14	Vervangen duiker
15	Vervangen duiker
16	Vervangen duiker
17	Vervangen duiker
18	Nieuwe duiker
19	Nieuwe vispassage
20	Aanpassen parkeerplaats
21	Verwijderen stuw (Balktisterstuw)
22	Verwijderen stuw (Ooster Lietsstuw)
23	Nieuwe vispassage

Wat zit er o.a. in het DO? (4/5)

Landschapselementen/ Natuur

- Nieuwe houtsingels in coulisselandschap
- Verbeteren bestaande houtsingels
- Lokaal bomenkap, vooral kade oostkant Dwarsdiep
- Plaatselijk teelaarde plaggen

Wat zit er o.a. in het D0? (5/5)

Watergangen

- Verbetering afwatering omgeving
- Dempen en laten verlanden
- Ondiepe sloten fungeren als paaiplaatsen
- Zorgen voor variatie in stroomsnelheid voor natuur
- Vispassages

Uitvoering 2026-2027

Legenda

- Duiker
- Faunaduiker
- Parkeerplaats
- Stuw
- Vispassage
- Nieuwe natuurvriendelijke oever
- Houtsingels Hamrik
- Inrichten als NNN-gebied (Natuurmetwerk Nederland)
- Aanplant van bomen (project Bos en Hout Marum)

Tabel behorende bij peilmaatregelen

no.	Naam
1	Vervangen stuw (Burenstuw)
2	Vervangen stuw (Lage Kruiswegstuw)
3	Vervangen duiker
4	Vervangen duiker
5	Vervangen duiker
6	Nieuwe automatische stuw (Ooster Lietsstuw)
7	Nieuwe automatische stuw (Balktisterstuw)
8	Vervangen duiker
9	Vervangen duiker
10	Vervangen duiker
11	Nieuwe faunaduiker
12	Vervangen duiker
13	Vervangen duiker
14	Vervangen duiker
15	Vervangen duiker
16	Vervangen duiker
17	Vervangen duiker
18	Nieuwe duiker
19	Nieuwe vispassage
20	Aanpassen parkeerplaats
21	Verwijderen stuw (Balktisterstuw)
22	Verwijderen stuw (Ooster Lietsstuw)
23	Nieuwe vispassage

Projectplanning d.d. 30 maart 2026

Onder voorbehoud van procedures en vergunningen

Datum	Activiteit
30 maart	Informatiebijeenkomst
voorjaar	Vorbereidende onderzoeken Dwarsdiep
voorjaar	Vorbereiding vergunningen peilmaatregelen
apr-mei	Opstellen bestekken Dwarsdiep
jun-aug	Aanbesteding (werken peilmaatregelen)
2026	Uitvoering Coendersborg en Iwema Steenhuis
2026	Vorbereiding Marumerlage Noord en Wilgepad Oost
najaar 2026	Start werkzaamheden met faunaduiker onder de Verlengde Wilpsterweg
eind 2026	Uitvoering peilmaatregelen
vervolg 2027	

Heeft u vragen?